

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
DG Natuur, Visserij en Landelijk Gebied

Datum: 11-06-2020
Behandeld door: Sander Hunink Bsc.
Ons kenmerk: Reactie aanvullingsregeling natuur
Uw kenmerk:

Reactie Aanvullingsregeling natuur Omgevingswet

Geachte heer/mevrouw,

Op 15 april 2020 is de internetconsultatie gepubliceerd van het concept Aanvullingsregeling Natuur. Deze concept-Aanvullingsregeling bevat regels die nodig zijn voor de toepassing van de Aanvullingswet en het Aanvullingsbesluit natuur bij de Omgevingswet en de daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur. De Aanvullingsregeling natuur vult de Omgevingsregeling aan met de meer uitvoeringstechnische en administratieve onderdelen en met enkele vrijstellingen. Ecologica heeft gekeken naar de ter consultatie voorgelegde stukken en heeft gemeend enkele opmerkingen te moeten maken op de inhoud. Deze zijn hieronder aangegeven.

Toelichting:

De Aanvullingsregeling Natuur vult de Omgevingsregeling aan met regels die nodig zijn voor de toepassing van de Aanvullingswet natuur en het Aanvullingsbesluit natuur. Het gaat daarbij om:

- aanwijzing van vergunningvrije gevallen, waaronder de vrijstelling voor schadebestrijding van landelijke schadesoorten, en de eisen voor de opheffing van het bezitsverbod van enkele invasieve exoten;
- aanwijzing van de soorten verwilderde dieren en exoten voor de bestrijding waarvan het jachtgeweer of jachtvogels kunnen worden gebruikt;
- uitvoeringsregels voor enkele specifieke onderwerpen op het vlak van soortenbescherming;
- uitvoeringsregels over de uitoefening van de jacht, in het bijzonder de (ongewijzigde) openstelling van de jacht;
- regels inzake faunabeheereenheden en faunabeheerplannen waarvoor de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bevoegd gezag is;
- uitvoeringsregels over de handel in en het bezit van (producten van) dieren of planten behorende tot bedreigde in- of uitheemse soorten;
- uitvoeringsregels ter uitvoering van de Europese flegt-verordening en de Europese Houtverordening over de handel in hout en producten daarvan;
- aantal algemene regels die de natuur betreffen, waaronder administratie en merktekens beschermde diersoorten, cites en invasieve exoten;
- de aanwijzing van de douanekantoren waarbij dieren en planten en producten daarvan Nederland kunnen worden binnengebracht, of waaruit deze mogen worden uitgevoerd;
- aanvraagvereiste voor omgevingsvergunningen;
- leges voor onder andere omgevingsvergunningen en voor maatwerkvoorschriften die een onthefing van een algemene regel bevatten;
- overgangsrecht voor de te wijzigen regelingen; en

- in te trekken dan wel te wijzigen regelingen voor zover dat niet wordt geregeld in de Aanvullingswet natuur en het Aanvullingsbesluit natuur.

Ecologica is een ecologisch adviesbureau dat in 1996 is opgericht en richt zich op een breed pakket aan diensten op het gebied van ecologisch onderzoek en adviezen op het gebied van natuurbescherming. Bij Ecologica staat kwalitatief hoogstaand ecologisch onderzoek en advies centraal. Wij vinden het belangrijk om onze specialistische kennis te delen met klanten, cursisten, symposiumbezoekers en andere partijen in het groene werkveld. We beschouwen het als onze missie om met hoogwaardige kennis en adviezen bij te dragen aan een zo hoog mogelijke natuurkwaliteit. In die hoedanigheid hebben wij veel te maken met natuurwetgeving in de praktijk, zowel doordat wij vergunnings- en ontheffingsaanvragen indienen namens onze opdrachtgevers, maar ook bij het adviseren en doceren over de natuurwetgeving.

Wat voor Ecologica voornamelijk van belang is met betrekking tot het Aanvullingsbesluit natuur Omgevingswet zijn de regels die strekken tot de bevoegdheden van het Rijk, de algemene vrijstellingen (waaronder de lijst met algemeen vrijgestelde soorten in bijlage XXXB bij art. 9.23), de legekosten voor vergunningen en de in de regeling opgenomen aanvraagvereisten voor vergunningen.

Reactie algemeen:

De Aanvullingsregeling natuur voorziet voornamelijk in de beloofde beleidsneutrale implementatie van de huidige regels onder de Wet natuurbescherming naar de onderdelen onder de Omgevingswet. Veel onderdelen zijn onveranderd gebleven ten opzichte van de huidige situatie. Wel wordt opgemerkt dat de onderdelen uit hoofdstuk 2 van de Regeling natuurbescherming d.d. 23 maart 2020 nog niet zijn verwerkt in het ontwerp Aanvullingsregeling met betrekking tot het stikstofregistratiesysteem en de bijbehorende bijlage 1. Ecologica neemt aan dat deze omissie zal worden rechtgezet in de volgende versie van de Aanvullingsregeling natuur.

Reactie aanvraagvereisten:

Nieuw ten opzichte van de huidige regels onder de Wet natuurbescherming is onder meer de opname van de aanvraagvereisten in § 7.1.8a 'Activiteiten die de natuur betreffen'. Deze vereisten zijn van groot belang voor rapportages van en advisering bij aanvragen door Ecologica. De vraag is of dit niet wat ver gaat en hiermee de decentralisatie van bevoegdheden wordt ondermijnd door de specificatie weg te halen bij de provincies. Aan de andere kant is het volgens Ecologica wel gewenst om meer uniformiteit te krijgen in aanvraagformulieren van het bevoegd gezag. Veel ecologisch adviseurs hebben te maken met het bevoegd gezag van meerdere provincies. Voor hen vormt uniformering een vereenvoudiging. Wij juichen in die zin de opname van de aanvraagvereisten toe.

Wel hebben wij enkele opmerkingen met betrekking tot enkele onderdelen:

1. Er is een merkbaar verschil in aanvraagvereisten tussen die voor een natura 2000-activiteit (voorgesteld art. 7.197a) en de aanvraagvereisten voor flora- en fauna-activiteiten (voorgestelde artikelen 7.197b t/m 7.197i). Daar waar voor een aanvraag van een vergunning voor een flora- en fauna-activiteit uitvoerig beschreven is welke inhoudelijke informatie verlangd wordt, ontbreekt onze inziens een beschrijving van de noodzakelijke inhoud van een passende beoordeling. In de toelichting op dit artikel gaat u in op de mogelijke vereisten aan een passende beoordeling die volgt uit jurisprudentie en geeft u aan dat wat u betreft een limitatieve opsomming niet wenselijk is. Volgens ons heeft echter de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in haar uitspraken van 29 mei 2019 met betrekking tot de PAS (ECLI:NL:RVS:2019:1603 en ECLI:NL:RVS:2019:1604, d.d. 29 mei 2019) enkele zeer belangrijke vereisten aangegeven voor een passende beoordeling, ook met betrekking tot de te betrekken maatregelen en de zekerheid van de effecten daarvan. Ecologica geeft aan dat dezelfde

duidelijkheid gewenst is met betrekking tot de aanvraagvereisten voor een Natura 2000-activiteit als voor een flora- en fauna-activiteit. Daartoe kan onder art. 7.197a, lid 1 onder b een opsomming worden toegevoegd waarin de vereisten aan de inhoud van een passende beoordeling worden beschreven conform de aangegeven uitspraken van de Afdeling. Als voorzet kan worden vereist dat met betrekking tot die maatregelen die betrokken zijn in de passende beoordeling geen redelijke wetenschappelijke twijfel bestaat over de verwachte voordelen daarvan. Daarnaast kan het vereiste worden opgenomen dat de te verwachten voordelen van de betrokken maatregelen aantoonbaar zijn vastgesteld ten tijde van de beoordeling. In de toelichting op het artikel, lid 1 onder c wordt verder een opsomming opgenomen van mogelijke aanvraagvereisten. Onduidelijk is waarom deze niet zijn opgenomen in het artikel onder lid 1.

2. In meerdere artikelen wordt de voorwaarde gesteld dat het natuurwaardenonderzoek gegevens bevat die niet ouder zijn dan 3 jaar (art. 7.197b, lid 1 onder g, onder 2°; art. 7.197e, lid 1, onder g, onder 2°; art. 7.197f, lid 1, onder g, onder 2°; art. 7.197h, lid 1 onder g, onder 2° en art. 7.197i, lid 1 onder g, onder 2°). Er is niet aangegeven dat het natuurwaardenonderzoek *uitsluitend* gegevens bevat die niet ouder zijn dan 3 jaar. Niet duidelijk is of ook oudere gegevens mogen worden betrokken in het natuurwaardenonderzoek. Daarmee worden mogelijk belangwekkende gegevens uitgesloten die een indicatie kunnen geven van de trend van de staat van instandhouding. Ook kunnen oudere gegevens een indicatie geven van het voorkomen en verspreiding van een beschermde soort en kunnen daarmee een zeer waardevolle aanvulling zijn op onderzoeksgegevens. Ecologica vraagt u om een verduidelijking van de termijn van 3 jaar en opheldering of natuurwaardenonderzoeken eveneens oudere gegevens mogen bevatten.
3. In meerdere artikelen wordt vereist dat aan de hand van de resultaten van een verricht natuuronderzoek, de grootte van de aanwezige populaties beschermde soorten wordt aangegeven (art. 7.197b, lid 1 onder f, onder 2°; art. 7.197e, lid 1, onder f, onder 2°; art. 7.197f, lid 1, onder f, onder 2°; art. 7.197h, lid 1 onder f, onder 2° en art. 7.197i, lid 1 onder f, onder 2°). Hoewel Ecologica groot voorstander is van inzicht in de grootte van populaties, moeten wij constateren dat deze gegevens veelal niet voorhanden zijn. Bovendien zijn de huidige onderzoeksprotocollen niet bedoeld voor het verkrijgen van een inzicht in de grootte van de betrokken populaties. Deze zijn enkel bedoeld om op een ecologische en juridische verantwoorde wijze de aanwezigheid van beschermde soorten te kunnen uitsluiten. De onderzoeksprotocollen leiden verder slechts tot een indicatie van de grootte van een (beperkt) gedeelte van een populatie, maar zeker niet tot het gevraagde inzicht in de orde van grootte van de gehele betrokken populatie. Dit vergt een ander soort onderzoek waarvoor naast een gedegen bronnenonderzoek ook een grootschalig veldonderzoek benodigd is om de grootte van de betrokken populatie in beeld te brengen. Een dergelijk grootschalig onderzoek zou een zodanige inspanning vragen met een bijpassend budget dat niet naar redelijkheid te vragen is van een initiatiefnemer. Verder is er mogelijk sprake van een verschrijving, aangezien niet moet worden getoetst aan het effect op de grootte van een populatie maar aan het effect op de gunstige staat van instandhouding van de populatie. Dit zijn twee verschillende zaken. Naar onze mening is het verkrijgen van een inzicht in de grootte en de staat van instandhouding een taak van het bevoegd gezag die hier ook op moet toetsen. Voorgesteld wordt om hetgeen aangegeven is onder de aangegeven artikelen te verplaatsen naar de leden 1, onder e. Daarmee wordt duidelijk dat het inzicht in de grootte en staat van instandhouding van de betrokken populatie niet dient te worden verkregen aan de hand van een verricht natuuronderzoek en worden initiatiefnemers niet onbedoeld opgezadeld met een hoge kostenpost.

Opmerking van technische aard:

In voorgesteld artikel 9.23 wordt verwezen naar Bijlage VII van het Bal. Dit moet zijn Bijlage IX conform de geconsolideerde versie van 19 december 2019. Wij nemen aan dat deze omissie zal worden rechtgezet in de volgende versie van de Aanvullingsregeling natuur.

Hopende dat u onze opmerkingen mee zult nemen in de verdere totstandkoming van de Aanvullingsregeling Natuur,

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Faasen', written over a horizontal line.

drs. T.J.A. Faasen.